

[Bertel Dahlgaard.]

det på spidsen, kunne det vel i virkeligheden hævdes, at oprettelsen af samarbejdsudvalgene betegner en afvikling af klassekamp-tankegangen og overgang til samarbejds-ideen, der, ført ud i sin konsekvens, betyder øget udbytte for begge parter. Men denne konsekvens er jo netop et praktisk udbyttedelingssystem, der er begge parter be-
segling af den fælles interesse. Det forekommer mig, at alt peger i den retning: den stigende anvendelse af udbyttedelingstan-ken ude i verden, det mere konkrete studium herhjemme af lønsystemernes indfly-delse på produktiviteten, således som det nu finder sted i et udvalg med repræsen-tanter for Dansk Arbejdsgiverforening, De samvirkende Fagforbund og handelsmini-steriets produktivitetsudvalg. Ind i dette billede kommer imidlertid spørgsmålet om de former, hvorunder udbyttedelingen kan gennemføres på rigtig og forsvarlig måde.

Her er det efter min mening vigtigt, at man ikke hildes i den vildfarelse, at det kan ske efter en bestemt skabelon, men at man erkender, at de forskellige brancher og de forskelligartede virksomheder kræver forskellige former og metoder. Det er dette, erfaringerne siger os ude fra verden, hvor man på de enkelte områder først gennem omfattende studier og prøver arbejder sig frem til det for det pågældende område praktiske system. Iagttager man det her-hjemme mest interessante eksperiment, den af fabrikken Atlas gennemførte udbytte-deling, ser man det samme. Man har i fuld forståelse mellem ledelse og medarbejdere for 5 år siden gennemført udbyttedeling i form af en bonusordning, som man nu nøje har gennemprøvet i disse 5 år samtidig med, at man har fortsat studiet af bonus-ordninger i USA og en række andre lande. Det er herefter af alle parter indenfor denne virksomhed vedtaget at fortsætte ordningen med enkelte ændringer, idet det iøvrigt er besluttet at tage ordningen op til revision hvert fjerde år.

Det udtaltes af formanden ved Atlas' generalforsamling, at det stod parterne klart, at selvom det ikke kunne bevises med kroner og øre, var det åbenbart, at ordningen må være af væsentlig økono-misk betydning for virksomheden, og at ordningen har betydet et ideelt samarbejde

mellem alle i virksomheden. Formanden oplæste derefter en sammenfatning af det møde, der var afholdt med 16 tillidsmænd, 15 funktionærrepræsentanter og 6 repræsen-tanter for Atlas' bestyrelse og administra-tion; man udtalte samstemmende som sin overbevisning, at bonusordningen har givet væsentlige positive resultater for Atlas gen-nem større arbejdsindsats, endnu bedre samarbejde, sparsommelighed og øget pro-duktivitet og almindelig interesse for virk-somhedens trivsel. Selvom man ikke i tørre tal har kunnet fastslå ordningens betydning, udtaler man som sin overbevisning, at ord-ningen også har givet væsentlige økonomi-ske resultater, og man opfordrer derfor hver eneste mand på Atlas til øget aktivt med-arbejderskab og arbejdsindsats af hensyn til sin egen, virksomhedens og den alminde-lige produktionsfremgangs bedste.

Det, jeg her har nævnt, som arbejdere, funktionærer og ledelse på Atlas i sam-stemmighed udtaler, kan måske gøre et vist indtryk på venstres og det konservative folkepartis repræsentanter her i salen, der sidst, da vi behandlede dette spørgsmål, mente, at der burde lægges vægt på kom-mende års erfaringer med hensyn til det eksperiment, der her var påbegyndt på Atlas.

Det er altså med alt det, jeg her har fremført, som baggrund, at det radikale venstre atter har fremsat det foreliggende forslag. Lovforslaget indeholder ingen tvangsbestemmelser, men det tager sigte på at formidle og fremme indførelse af udbyttedelingsordninger, hvor forudsætningerne herfor er tilstede, og at bidrage til vejledning på grundlag af erfaringer ude og hjemme.

Jeg skal hertil endnu blot føje, at når der tales om udbyttedeling, definerer man ofte dette udtryk meget snævert. Det er, som det også fremgår af forslaget, ikke tilfældet her. Begrebet udbyttedeling dæk-ker over mange former lige fra bestemte, forud aftalte kontante ydelser, der står i relation til bedriftens nettofortjeneste eller aktieudbytte, til særlige ordninger med til-delning af arbejderaktier. Det omfatter af-talte bonussystemer med pensionsordninger eller velfærdsforanstaltninger af den ene eller den anden art.

Jeg vil håbe, at det ved denne behand-